

Una dona al camp

CRISTINA CALDERER

ÁLVARO COLOMER

Començaré per l'argument: una noia d'uns trenta anys (Nat) abandona la ciutat avergonyida per haver comès un robatori a l'empresa on treballava. S'instal·la en un poble de mala mort –un grapat de cases i poca cosa més– amb l'ambició d'encetar una nova carrera com a traductora literària i de seguida s'adona que s'ha convertit en la *forastera* o la *intrusa* de la pedania. Els veïns la miren amb desconfiança, no els agrada que una dona visqui sola enmig del camp, i jutgen cadascun dels seus actes, no amb la moralitat urbana a la qual ella està acostumada, sinó amb una que ells anomenen *de comunitat*. El lector ja està convençut que està llegint una novel·la d'iniciació a la vida rural, és a dir, una ficció sobre aquesta moda neorural que s'estén

per la Península (i també per les llibreries), quan, de cop, apareix un home i la narració es transforma en una història d'amor i destrucció. És perfectament viable llegir *Un amor* com si fos la translació al món de la imaginació de la no-ficció que va publicar María Sánchez el 2019. Ens referim a *Tierra de mujeres* (Seix Barral), en què l'autora cordovesa mostrava l'opressió patriarcal sota la qual viuen atrapades les dones en l'àmbit rural. Sara Mesa porta aquesta teoria a la pràctica en aquesta novel·la, en què ens presenta una jove a qui, a més de per la seva condició sexual, se la jutja per ser una urbanita al camp. De fet, un dels personatges, sens dubte el més masculista de tots, criticarà la protagonista amb dues preguntes que resumeixen gran part de la novel·la: "¿Y qué te parece normal a ti, chica? ¿Venirte al medio del campo pero con el confort de la vida en la ciudad?"

UN AMOR
SARA MESA
ANAGRAMA
192 PÀG. / 17,90 €

Mesa explora la condició femenina portant el personatge a un ambient que clarament la supera i fa que la seva personalitat trontolli des de la primera fins a l'última pàgina. Totes les situacions que viu –les picabaralles amb el propietari de la casa que lloga, l'amistat amb el noi simpàtic i barbut de la zona, la relació sentimental amb el raret del poble, l'estira-i-arrossa amb el gos que ha adoptat, etc.– són comentades, jutjades i rebutjades per tots els veïns, que la bombardegen una vegada rere l'altra amb la idea que, bàsicament, és idiota. Això, sumat al fracàs sentimental que s'intueix des del principi del llibre, convertirà la Nat en una mena de boja del poble.

La condició de forastera

És interessant que la novel·la de Mesa es publiqui pocs mesos després que Olga Merino hagi publicat *La forastera* (Alfaguara), una novel·la amb la qual guarda una proximitat extraordinària. El fet que aquestes dues autores hagin escrit històries en què no només es reflexiona sobre la moda del neoruralisme, sinó en què també es mostren les dificultats de les dones per ser admeses amb naturalitat al camp, ens convida a concloure que queda molt per assolir l'autèntica igualtat de gèneres. Però no només a l'entorn rural, sinó a tot arreu. Perquè, independentment dels arguments que Merino i Mesa despleguen als llibres, el que aquí tenim són dues escriptores que reflexionen sobre la sensació de *forasteres* que les seves congèneres tenen vagin on vagin. Sobretot si van soles.

Al marge de tot això, destacar que la novel·la de Sara Mesa és, un cop més, extraordinària. És molt difícil trobar una escriptora que enfilii dues o més obres de qualitat seguides. I ella ho fa amb una naturalitat increïble. Després de la meravellosa *Cara de pan* (Anagrama, 2018), la madrilenya establerta a Sevilla canvia de rumb en la qüestió temàtica, però manté aquesta qualitat estilística que l'ha convertit en una de les veus més destacades –o potser *la veu*– de la literatura espanyola contemporània. ♦♦

OBRO FIL

MARINA ESPASA

L'hora de Clarice Lispector?

L'allau de novetats de tardor és brutal: la primavera confinada va endarrerir la sortida de moltíssims llibres que ara s'acumulen en fila i fan saltets per cridar l'atenció dels lectors. Hi ha llibres premiats, traduïts, nostrats, rars i volgudament minoritaris, comercialíssims, reedicions, i tots desitgen el mateix que qualsevol ésser humà: una vida el més llarga possible. Si voleu jugar-vos-ho tot a un sol número, les veus informades apunten cap a la nova novel·la de Sara Mesa, *Un amor*, i cap a *Paradise*, de Fernanda Melchor, que haurien de ser títols especials. Jo trauré temps d'on sigui per a la nova novel·la de Laurent Binet, *Civilitzacions*, i per als llibres de l'Albert Forn i l'Albert Pijuan. Ara, el cor m'ha fet un salt quan he vist un nom repetit en dues programacions editorials diferents: el de la grandíssima escriptora brasilera Clarice Lispector, de qui aquest desembre es complirà el centenari del naixement. Si haviu tingut sort i algú us n'havia parlat, potser l'haviu llegida en castellà fa anys a Siuella o algun títol dispers en català a 62. Potser no l'haviu entesa tota però us n'han quedat gravades escenes inquietants per sempre, com escrites per algú que no és d'aquest món. A mi sí.

I ara em trobo *Restes de carnaval*, una àmplia antologia dels seus contes editada per Comanegra, amb traducció de Pere Comellas i Josep Domènech Ponsatí, i sé que al novembre arribarà una de les seves grans novel·les, *L'hora de l'estrella*, gràcies a Club Editor, que en promet més títols. Els contes els coneixia menys, i la veritat és que, com explica la Tina Vallès a l'epíleg, és impossible llegir *Misteri a Sao Cristóvão* i no quedar garratibada, habitada per un malestar com de pel·lícula de Pasolini.

Aquest estiu vaig estar recollint els ous que ponien unes gallines que cada dia provaven d'escapar-se del tancat. Per evitar-ho, vaig ajudar a tallar-los les ales (sabeu com n'és, de fi, tallar plomes?) i, quan he llegit el conte *Una gallina*, he reviscut el vol baix i maldestre de l'animal, "estúpida, tímida i lliure": així era i així la retrata una de les plomes més ensangonades del món. Aconseguí un Lispector: qui no vol tenir un llibre d'algú amb un nom tan sofisticat? ♦♦

L'APARADOR

ARA

MEMÒRIES

Retratos de infancia
J.M. COETZEE
LRH

Els nous inquilins de l'antiga casa del premi Nobel J.M. Coetzee van trobar una maleta plena de fotografies fetes pel novel·lista als anys 50. Random House les publica ara acompanyades de comentaris de l'escriptor i de fragments dels llibres de memòries, ambientats a Sud-àfrica.

ASSAIG

L'infini dins d'un...
IRENE VALLEJO
Columna

L'últim llibre d'Irene Vallejo –tot un fenomen en castellà– tracta sobre la història dels llibres. L'autora proposa un recorregut pels trenta segles de vida d'aquest invent pensat perquè les paraules poguessin viatjar per l'espai i el temps. Núria Parés Sellarès l'ha traduït ara en català per a Columna.

INFANTIL

Aigua
NÚRIA PUYUELO
Nanit

Aigua és un conte de Núria Puyuelo basat en la cançó homònima de Cesk Freixas que parla del cicle de l'aigua i de la vida. Els autors fan un homenatge a la vitalitat dels més petits i petites a través de la història d'una gota molt petita, filla de l'oceà i el cel, que espera el torn per convertir-se en pluja.